

FOGLALAT: Magyarország (kinevezések és előléptetések; budapesti napló: Heckenast „Árvizkönyve“ megjelent, József-városi tűz, magyar játékszíni előadások; Győr megyei közgyűlési határozatok; kisdudovó intézet; magyar nyugpénzintézet (vége); borzasztó gyilkosság Nagyban; kereskedő hírek; győri égi háború; 's a' t.) Amerika) Van Buren congressusnyitó beszéde részletei (vége); congressus-határozat a rab-szolgaság eltörléséért ellen; 's a' t.) Spanyolország (carlosi martalózkodás Bilbao mellett; nyilatkozás Van Halen kivégzéseiről; Munagorri emberei szökni kezdenek; 's a' t.) Anglia (Stephens ügye; egy néparát iratafa királynéhoz (folytatás); canadai hírek; 's a' t.) Franciaország (követkamrai válaszfóiratú javaslat; törvényjavaslat az írói tulajdonról; Rochelleben 3 napi zavar a kenyérvitel miatt; San Juan de Ulloa a francziák hatalmában; 's a' t.) Dunavízjárás.

Magyarország.

Ő es. 's ap. kir. fölsége legf. határozatából Württemberg Mária szül. Orleans hgnőért (ki jan. 2kán Pisában hunyt el) január 14kén gyászt ölte az udvar 16 napra, olly változtatással, hogy az első 8 nap alatt, azaz jan. 14kétől bezárólag 21keig mély, 22kétől 29keig pedig kisebb-szerű gyász viseltessek.

Ő es. 's ap. kir. fölsége Szentiványi Vincze m. kir. helytartó-tanácsi titoknokot es. kamarássá nevezni 's Radeczky gr. tábornagnak az ő szentségétől nyert nagy sz. Gergely-rend nagykeresztje elfogadását 's viselhetését megengedni méltóztatott. — A' m. kir. udv. kamra Gerstmann Ferencz grabi v. 's 30adhivatali ellenőrt ugyanott pénzszedővé alkalmazá.

(Budapesti napló.) A' nm. m. kir. Kuria, üléseinek eddigi helyét a' sz. ferencz rendi tereen levő épületet, újabb helyreállításig odahagyta 's a' József-piacra gróf Cziráky-házba költözik át. Ma szombaton január 19kén már az új szálláson tartotta üléseit. A' kir. Kuria levéltára azonban még folyvást a' Trattner-Károlyi házban a' gránátos-utca felé, van. — Dec. végén ugyancsak a' kir. Kuria kapuján a' kir. tábla h. jegyzőit illetőleg következő függesztvény vala olvasható: „Mindazon t. kir. táblai hités jegyzőnek, kik 1835ben vagy még az előtt eskettek föl és mai napig az ügyvédi vizsgálatot le nem tették, (kivéven a' nm. kir. Kuria t. tagjainál actualitásban levőket) legfelsőbb helyről érkezett k. kir. megá-lapított rendszabály következtében, hivataljok ezentul megszűntnek nyilatkoztatik. Pest, dec. 20án 1838.“ — Jan. 13kán Budán az országház termében fényes álorenzás bál tartaték a' kisdudovó-intézet javára. A' terem egészen új díszű volt fehér és sötét-rózsza színben 's részint újra főtve. A' közönség igen szépszámu volt, főleg a' közép uri rendből. — Épen e' napokban hagyá el a' sajtót egy minden tekintetben jeles szép-literaturai mű, melyre különösen figyelmeztetni sietünk t. Olvasóinkat. Több jelesb íróink ugyanis Heckenast Guszáv pesti könyvtáros sokszerű érdemeit méltányolni akarván, miket magyar elméművek kiadásában olly szép 's buzgó törekvéssel szerze magának, a' szomorú emlékü árvíz által okozott tetemes kára némi pótlására különmemű dolgozatokkal szíveskedének őt megtisztelni, miknek első részét most bocsáta közre Eötvös József b. szerkesztése alatt illy czímmel: „Budapesti árvizkönyv Iső kötet. 1839.“ A' 296 lapnyi nagy Sadrétü könyv gyönyörű velinen jelent meg tisztá, 's könnyű olvasatú szép nyomtatásban, melly valóban diszere válik a' tud. egyetem könyvműhelyének. A' könyv ára 2 f. 30 kr. p. p. 's ez, tekintvén a' kiadás pompásságát, aránylag csekély. A' munka elején 9 lapon Heckenast saját kiadási hosszú sorát szemléltetni, melly világosan tanusítja, mennyire érdemlé ő íróinktól e' kitüntetést. A' hosszú sorozatból csupán Kisfaludy Sándor, Jósika Miklós, Vajda munkái, Tóth Lőrincz „Olympia“ című drámai gyűjteménye 's az „Emlény“ idei esinos külsejű kiadásának említése is elég a' főnebb állítás igazlására. Az „Árvizkönyv“ László Ferencz né szül. Szücs Jozefa asszonynak van ajánlva. A' szerkesztő megható ajánló szavai után Fáy András nyitja meg az érdekes dolgozatok sorát „Szádvár és vidéke“ érdekes történeti novellával, melly elejétől végig egyenlő élénkséggel gyönyörködteti a' magát mult századokba visszaképzelő olvasót. Követik ezt Vörösmarty „Hű lovag“ című gyönyörű költeménye; Pulszky érdekes utvárolati Európa egyik érdekesh részéből; Erdélyi János, Vachott Sándor 's Kunoss nagyobb részint honfi érzetű dalai; Eötvös József b. „Carthausi“ című jeles komoly életképe; Desewffy József gróftul „A' dunaparti 's kivált pesti vizár 1838ban.“ 's Péczely Józseftul „Buda visszavétele 1686ban.“ Ez első kötetet még három követendi, mellyek minélelőbbi megjelenését az elsőnek jelessége igen kívánatossá teszi. — Tegnap (18kán) reggel tűz támodott József-külvárosban; de a' gyorsan érkezett segély következtében csak csekély kárt tehet. — 17kén este rögtön olly kemény hideg állott be, hogy reggelre igen súlyos volt a' két város közü közlekedés. — Nemzeti színpadunkon f. hó 11kén „Két Péter és a' sardami polgár mester“ vigj. adaték; Szentpétery a' polgármestert igen jól adá; 12én először bérszűnettel „Eskü vagy a' syrakuzai zsarnok“ dalmű 4 felv., Jakab István fordítása szerint Mercadante zenéjével. Schodelné jutalmára. A' libretto Hugo Victor paduaizsarnokának eleonkitott vázlata 's a' zenének egy bor- 's egy négyes dala igen derék hatása a' kardalokkal együtt. Az előadás kielégítő vala, 's Erkel különösen kitünteté magat. A' jutalmaztatott művésznőt versekkel tisztelek meg, 's a' nagyszámu közönség többszöri előhívására méltatá őt Erkellel együtt; 13kán „Majom és völgegy“ Megyeri mint törvénybíró eredeti torzkép vala, 's Szerdahelyi (Hecht) kiapadhatlan szeszélye ismét jól mulattatá a' közönséget; 14kén „Aba“ ered. szomorúj. Szigligetitől; 15kén „Fekete asszony.“ 16kán „Tolvajkules“ színj.; 17kén „Benjamin Legyelországból“ vigj.; 18kán „Norma.“ — Jan. 24kén „Jurista 's kis leány“ színmű I felv. jutand színpadra Beöthy Zsigmondtul, Gaaltól pedig nem sokára „Svatoplug“ című történeti dráma.

(Magyar nyugpénzintézet. Vége.) Azon körülménynél fogvást azonban, miszerint az eladott kincstári kötelezvények kamatja mindenkor az intézeti kiadásokra fordították, a' fölösleg pedig, melly a' most már száztul hattal kamatozó kincstári kötelezvényekből az előbbi kisebb kamatokhoz képest származik, 's az intézeti terhek fődözése után még fönmarad, az említett küldöttsegi határozat következtében, félévénként mindaddig az intézeti tőkéhez esatolandó, míg az eladott kincstári kötelezvények névszerinti értéke pengő pénzre emelkedik, a' 686 ft. 32¹/₆ kr.

fölsőleg, a' tartaléktőkéhez kiegyenlítés végett számitott 529 „ 6³/₈ „

lerovása után, csak az ekint még megmaradandó 's a' jövő félére háramlandó 157 „ 26¹/₈ „

áll. Továbbá, miután az eddig eladott 45,304 ft. 30 kr. kincstári tőke, sorsozás és kelet szerint váltóban 113,264 „ 15 „

menne, azon következmény világlik ki, hogy az érte kapott 72,040 ft. 32¹/₆ kr. 's az 529 ft. 6³/₈ kr. 6 pCtnyi kamatfölsőleg, következésképp a' már összesen bevett 's folszámított 72,569 „ 39¹/₈ „

lerovása után a' teljes hoesérték-megnyerésre a' 6 pCtnyi kamatfölsőleg félévi fogyasztása által még 40,691 „ 35⁶/₈ „

kell kípótolni; ezen 's a' jövődöre még eladandó kincstári kötelezvények kiegészítéséről félévénként nyilvános tudósítás fog közöltetni. Hogy az intézet sajtószertü tartalék-alapja tetemesül növekszik, legvilágosabban a' két módosító 's javító év következményiből tünik ki, mellyek szerint ugyanis 1836iki dec. végén azon tőkealap állott 's két esztendő alatt

halálozás által	15,405 ft. 6 kr.
nyugalmaszás „	9,892 „ 52 „
kilépés „	1,051 „ 3 „
kirekesztés „	1,399 „ 12 „
házassági járadék „	523 „ 4 „
sorsozás „	300 „ — „
kincstári kötelezvények eladása „	26,736 „ 2 ¹ / ₂ „
6 pCtnyi tőkésített	529 „ 6 ³ / ₈ „
kamatfölsőleg	„ „
's a' segélypénz harmada	19,755 „ 53 „
összesen tehát	75,592 „ 19 ¹ / ₈ „

szaporodott, 's 1838ki dec. végén 407,180 „ 23³/₈ „

állott. E' jöltező intézet fontartása vagyis inkább szilárdabb megalapítása tekintetéből, 's hogy annak hasznát több ügyefogyott szegény árvára 's özvegyre lehessen kiterjeszteni, most, miután e' 48 év óta létező intézet minden nemest, papot, kézművest, polgárt, művészt 's kereskedőt fölvesz tagjai közé, minden családapa fölszólíttatik ezennel, nője 's gyermekei sorsát némileg biztosítandó, az intézetbe lépésre. Egyébiránt az intézeti tagok e' lapokban már többszer közölt fölszólítások szerint ujonnan komolyan emlékeztetnek tőketartozásikat f. 1839iki junius végeig minden esetre lefizetni az intézeti pénztárba, 's a' folyó fizetéseket mindenkor a' határidőre pontosan, 's előlegezve letenni, a' késkedési 6 pCtnyi kamatokkal együtt az alapszabályok 9ik §. értelmében. Budán, jan. 6kán 1839.

(A' porta alkotmányal szándékozik ellátni Szerbiát.) Bukarest, dec. 22kén: „Szerbiára nézve rendkívül fontos és a' kostantinápolyi vetélkedő diplomatiát különösen bélyegzi a' ököv. eset: Szerbia mostani kormányzata 's alkotmánya ügyében ugyanis, melly már rég érintetlenül hevert a' portánál, most végre határozat történt, még pedig a' nemzetre nézve kedvező, azaz olly formán, hogy a' mostani önkényű kormányzati rendszer korlátok közé fog szoríttatni. Ez ügyben, mint már több helyen nyilvánosan meg vala mutatva, Russzia határozottan a' szerb nemzet mellett nyilatkozték, Anglia pedig Milos hg pártjára kelt. Butenieff orosz követ Konstantinápolybul eltávozta után az angol befolyás rögtön emelkedni kezdte, 's az angol követ annyira ment fáradozásával, hogy e' kérdés, melly az előtt olly élénkül foglalkodtatá a' porta figyelmét máris feledékbe látszék jutni, mi által azt végre egészen elmellőzhetővé véle Anglia. De Butenieff visszatérte 's fáradatlan munkássága az egész ügynek csak hamar más fordulatot ada, 's a' most megtörtént véghatározatot az orosz diplomatia az angolon kivitt tökéletes diadalnak tekintheti. Milos hg, ki, mint többen állítják, minden befolyását csökkentő rendszabálynak mindig egész erejéből ellenzője volt, ezuttal alkalmasint engedni leend kénytelen, mert csupán engedékenységétül függ Szerbia nyugalma 's boldogsága. Most rövid idő mulva minden esetre nemzeti gyűlést hívand össze Milos herezeg, 's akkor aztán majd ki fognak tünni a' nép 's fejdelem érzelmei. Némely jól értesültek egyhangulag állítják, miszerint Hodges angol ezredes és consul, ki mindig gyűlöletessé törekvők a' hgelőtteni mindent, mi hatalmát bármikép is korlátozná, már többé nem bírja Milos hg előbbi határtalan bizalmát. Ez összegyűlendő nemzeti képviselőség a' dumai kereskedeésre nézve is fontos következményű lehet, mert Milos hg maga is legbensőbbben meg van győződve, hogy birodalma virágzására leghatalmasb eszközü szolgálnd a' kereskedés kiterjesztése, minek előmozdításán a' nemzet is bizonyosan egész erejéből fog törekedni, ha valódi javát isméri 's elérni ohajtja.“ —

(Kereskedési hírek.) Zimony dec. utója 1338. A' beállott jégzajlások miatt most már mind a' Dunán mind a' Száván megszűnt minden hajózás. Oct. közepétől azonban egész dec. közepéig, minden rossz idő mellett is, szokatlan élénkséggel folyt a' hajózás kivált a' horvát részek felől, 's nem ritkaság volt látni 10—12 hajót indulni el napjában a' szokott állomási helyekről. Volt nap a' késő őszen, mellyen Mitrovicznál és Bródnál 36 hajó-indulást számoltak. Ezen hajózási élénkséget kétségtelenül a' gabona szapora kelete okozá: a' vásárlók külföldi ügyviselők valának 's a' vett gabonát tovább a' fekete tengernek szállították, onnan külön-külön rendeltetési helyére vitetendőt. Egy zágrábi kereskedő egy nap hat hajóterhet adott el jó haszonnal. Itt nálunk is mutatkoznak illy kereskedési biztosak, mi természetesen nem kis mozgalmat okoz a' vásárlásban 's máris emelkedett az élet (kenyér-gabona) ára. — Horvátországban a' kereskedőség olly forma nyilatkozást tön legközelebb, hogy kész a' Szávára egy vas gőzhajót építtetni, ha eziránt a' gőzhajózási társasággal egyezésre léphetne. Ha ez való dolog, ugy csakugyan a' gőzhajózási társaságtól fog a' sikeresítés függeni. Mindenesetre fényes következtetés lehetne a' vállalatból reményelni. — Caesarrowich őrnagy meg folyvást Milos hgnél tartózkodik a' reá bizott törvény-rendezéssel foglalkozva. Közelebb javaslatba hozák a' hgnék (Milosnak), hogy Rácsán raktárt állíttasson a' szerbiai kereskedés könnyítésére, olly formán, millyen már tetteg főnáll a' boszniai kereskedés számára. A' két tartomány ezen felszigetnél szögellik össze 's nem messze tőle különben is a' Száva és Duna összefolyása. Kívánatos volna, hogy e' javaslat létesüljön. Rácsával szemközt Boszniában ugyis vesztégtüntetést állítanak föl. — Mitrovicznál most is 56 gabona-terhelt hajó áll vesztég a' dec. végén beállott zajlás miatt, enyhebb időt várva a' tovább hajózáhatásra.

A' kisdudovó-intézeteket Magyarországnban terjesztő Egyesület' választottsága önkeblébe rejtve éldele örömet, midőn naponként új meg új bizonyítványt lön szerencsés nyerni azon növekedő részvétnék, melly ügye iránt a' baza minden rendű fia szívében mutatkozik. Nem mulasztá ugyan kötelességét, valahányszor illynemű részvét szüleményével gazdagodék, 's az illetőknek hálás köszönetét addig is kijelenté, míg a' jótévk' neveit egész évi munkálatiról számolólag a' közgyűlés 's közönség előtt leleplezte volna. Azonban örömpohara háláérzetnél annyira eltelt, hogy a' gyönyörnek legnemesbikét magától tovább megtagadni képes nem levén, noha a' közgyűlés' határideje közelg, siet mindazoknak, kik az egyesület ügyeért a' baza oltárához eddigelő beesésb adománynyal járultak, időszorinti sorban maga, 's az emberiség nevében forró köszönetét nyilványítani. Mindenek előtt háláérzettel említi Eszterházy Károl gr. tolna-megyei főispán urat, ki a' mult év kezdetén önként 100. p. ftot küldött az Egyesület' pénztárába, ugy szinte Lónyay Gábor, Rosti Albert urakat, és Szentkirályi Móricz elnök urat, kik szinte a' mult év kezdetén nyilványított ígérteikhez képest az Egyesület örökítéséül kamatozó tőke gyanánt egyenkint külön 100. p. ftot köteleztek. Hálás köszönetet mond Batthyáni Fulóp herczegnek, ki 500 p. ftot küldött a' pénztárába, 's épen azon időtájban, mikor az árvízi hajók annyi felül esengtek segéd kezek után. Erzekény köszönetét nyilványítja Wesselényi Miklós báró iránt is, ki előbb 100 p. ftot az egyesület' örökítéséül 's legközelebb 1500 p. ftot kötelezett tőke gyanánt olly végre, hogy ennek száztól hatos kamatai egy általa vagy a' választottság által időről időre ki-nevezendő ifjunak kisdudovól képeztetésére segélykint szolgáljanak. Az egyesület' évkönyvei az utókornak fogják hagyományozni ezen hazafiai áldozatok becsét, kik a' jótétemény gyümölcseiben részesüldenének, háláérzettel élvezendik azokat, 's a' választottság' tagjai forró köszönetök' ismétlése után szívókból ohajtják, hogy a' tisztelt alapítók a' haza' javára, egyesületünk' gyarapodására, 's igaz tisztelőiknek közörműkre még számos évig éljenek! — Költ Pesten, 1830dik évi jan. ókán tartott választottsági ülésből Kaskovics Lajos s. k. egyesületi titoknok.

(Győri égháboru.) Jan. 9kén éjjel 11 óra 35 perczkor Győrött délnyugatról keletnyugat felé sűrű föllegek emelkedének mennydögés és villámlás közt, 's a' város közelében le is ütött a' mennykő. Ezután havazni kezdé, 's az egészet szélvész rekészte be. —

(Borzasztó gyilkosság Nagybányán.) Mult év 's hó vége felé bizonyos gyanus életű asszony szállott egy nagybányai szegény özvegy asszonyhoz, ki részint ócska némberruhákkal kereskedék, részint pedig varrogatás által kereste élelmét, 's a' böcsület-ösvényről soha nem tért el, noha elhunyt férje, ki hangász volt, száik állapotban hagyá őt. Néhány napi ott tartózkodás után, kitanulá a' ravasz kóbor asszony az özvegy hangásznó minden viszonyit 's különösen azon helyet is, hol kevés pénzeeskéjét 's ruháját tartogatá. Ezt tudván egy este pálinkát vásárolt a' gonosz asszony, 's addig nógatáivásra a' jámbor özvegy asszonyt 's növendék szolgálócskáját, hogy mindkettő jó kedvre derült 's mélyen elalutt. Mihelyt látá ezt a' befogadott idegen asszony, azonnal megfojtá a' hangásznót böcsőben fekvő gyermekével 's a' kis szolgálóval együtt; azután ez utóbbit az elsőnek holt testére fektetvén az ágyat meggyújtá, 's pénzzel és ruhákkal elillott. A' tűz alkalmasint nagyobb részit megemésztette volna a' városnak, mert rendkívül nagy szél dühöngé azon éjjel; de szerencsére bányászok menének el a' ház előtt, 's megpillantván a' tüzet zajt ütének 's még tovább terjedhetése előtt elolták. A' szerencsétlen meggyilkoltakat félig összeégve lelék. A' városi hatóság azonnal nyomoztatásához fogott az eltűnt gonosztévőnek 's nem sokára meg is lelé azt Szigeten a' megölt özvegyasszony ruhába öltözködve. Az elfogott gyilkos asszony azonnal megvallá szörnyű tettét, 's nyíltan kimondá, hogy már több illyest vitt véghez, mivel ez neki már természetévé vált. Elítéltetését hideg megnyugvással várja börtönében.

(Kassán asszony-egyesület.) Végre Kassán is létre jött egy asszony-egyesület jótékony célokra. Elnökségét Forgács Mária grófné viseli. Legelső cél, mellyre a' zsenge egyesület eddigi figyelmét fordíthatá: az utcái koldulás megszüntetését eszközlő szegényi és munka-ház. Ezen célra aláírás nyitattott esztendőnkénti önkéntes adakozásra e' városban 's városnegyedekben, 's ez aláírást az egyesületi tagasszonyok magok szorgalmazák házról házra. Sikere annyi, hogy előleg nemesak az intézet szállása, butoroztatása, műszerek, munka-anyag, készület 's a' t. szerzetehettek benagy részint, de maga az intézet is mintegy tartós megá-lapítást nyervén, e' f. január 6kán valódilag föl is avattathatott. Ezen fölavatást az ünnepélyes megnyitás tevé: a' befogadhatóknak talált ügye

fogyottak t. i. már az intézet ruhájába öltözködve, miután az egyházban isteni fízteleten voltak, az asszonyegyesület tagjai által rendre vezetettek az intézetbe, 's kinek kinek helye 's foglalatossága kitűzetvén, azután megvendégeltettek.

Monok (Zemplény megyében). Mult nov. 18kán egy boldogabb jövendő reményével, mellyet a' népnevelésben helyzünk, biztositá helységünket. Fölszenteltetett ugyanis e' napon helységünk iskolája, mellyet gróf Andrásy György urasági kertjéből elszakított 's e' célra kegyesen szánt legalkalmasabb téren, tartós anyagokból, ritka példájú, de nála tulajdon nagylelkűség 's bőkezűséggel 200 és több tanuló befogadására építtetett. Az épület, minthogy gyeppelel földve 's így padja faragottkövel boltozva van, a' mellett, hogy tűzveszélytől örökre mentesítve van, nemesak alul négy tágas, de felül is két kisebb, a' tanító eselédje számára szánt szobában lakhatóvá válik: 's ugyanott felül két kamrával, fa- és egyéb tartóval van ellátva. Forró köszönetünknek még igen sok tárgya volna előszámitandó: mert a' mellett, hogy a' tisztelt gróf a' tanuló-gyermekeket iskolai könyvekkel ellátni kegyeskedett, gazdag segedelmezési mellett, csak egy év folyamataja alatt, egy költséges, Bécsben készült, réz kerekkel ellátott 's negyedelet is ütő toronyóra, 's eseréppel födött faluház állíttatott: de azon meggyőződés mellett, hogy a' nagy lelkek ön nemes tetteikben találják fel jutalmokat, halánk ömledezésének még azon célját tűztük ki, hogy az épületeknek hazánkban még eddig gyéren divatozott gyeppelel födetésére illy szerencsésen sikerült példával mások is serkentessenek, és hazánktól azon sok veszély, melly tűz által szokott történni, ez által is elháríttassék.

(Győr megye közgyűlése.) A' f. jan. 3kán Győrött Bezerédy Ignác k. tan. és első alispán ur elnöksége alatt megyei közgyűlés tartatván: első alispán ur előterjeszté, hogy a' késő maradéka nézve igen érdekes lenne, ha a' megyék elavult peesétei a' pesti nemz. muzeumba tétetnének, 's ennek folytában ns. Győr megye peeséte oda küldetését indítványozá 's a' többi ns. megyének is e' végre megkéretését. Ez indítvány köz helyességgel fogadtatván, a' megye elavult peeséje a' muzeum számára ó es. kir. főbzségének átküldetni 's minden ns. megye ugyanerre nézve megkerestetni rendelteték. (Ez már eddig is megtörtént több olly törvényhatóság részéről, melly peesétjét vagy megújította vagy megváltoztatta, megtörtént névszerint pedig legközelebb t. Pest megye részéről is azon óvással, hogy előbb a' régi peesét formaszorint megsemmíttetett vagy is közepén egy véső-vonással használhatlaná tétetett 's azután ugy küldetett a' nemz. muzeumba.) Továbbá: szinte Bezerédy Ignác első alisp. ur elnöklete alatt a' Rába, Rábecza és Marezal vizek rendezése 's a' Hanság lecapoltatása tárgyában kinevezett választmány a' mult évi 2106ik száma benyújtá jelentését, melly szerint ugy vélekszük, hogy elsőben a' Duna medre tisztítását kell eszközölni, de előbb mintsem e' tetemes költségekkel járó munka kezdetbe vétetnék, a' költségeket 's a' várható hasznof pontosan ki kellene tudni. Meggyőződév a' KK és RR aról, hogy e' vidéknek legnagyobb veszedelmire szolgálhatna, ha a' többi megyében elszórt 's csak részben ide szivárgó vizek, átmetszések 's egyéb akadályok elhárításával, rövid idő alatt egész mennyiségökben ide származtatnának előbb, mintsem Győrnél a' kis Duna medre azok befogadására alkalmassá tétetnék, sőt míg a' nagy Duna kellő rendezése által is a' vissza-toló vizek ereje hathatósan meg nem zaboloztatnék: — de más részről még azt is figyelembe venén, hogy e' szabályozás tenger költsége, mellynek elviseelésére a' közvetlenül érdekesültek a' nélkül is csak vagyonuk nevezetes része föláldozásával lennének képesek — hajózhatókká teendő folyók, 's így nem egyedül magányos, hanem valóságos közérdekű tárgy lévén kérdésben — szintugy, mint a' Duna rendezési költsége, országos segedelem által lenne inkább létesítendő, mintsem hogy egyedül azok, kik a' vizek káros kiöntése által szüntelen ostromoltatnak, kénytessenek a' közönségnek, minden reménylhető pótlék nélkül, jótékony 's hajózható folyókat állítani; mi az osztó igazság fő elvével nyilván összeütöközn látszik: mindehöz képest abban állapotok meg a' KK és RR, hogy minden további lépés föllüggesztésével, ezen tárgy a' már közelítő országgyűlésen adassék elő, 's ezen a' közigazságra épült elv értelmében hozandó törvény által, valamint a' nagy- és kis- Dunának, ugy a' kérdés alatti vizeknek is közsegedelem oda-járultával már valahára leendő rendezése iránt hathatós intézkedés szorgalmaztassék. E' végzésről a' kir. biztos ur valamint az érdekesültt törvényhatóságok is tudósíttatni rendeltettek: 's ez utóbbiak névszerint azon megjegyzéssel, hogy a' Győr megye KK és RR részükről, e' tárgy országgyűlési elhatározatása előtt, még a' költség-kivetési kulcs igazításához sem kívánnak kezdeni. H-k.

Amerika.

(Van Buren congressusnyitó beszédének némi részletei; vége.) A' pénzügyet 's bankállapotot illetőleg következőleg nyilatkozá az elnök: „A' kinstári mérleget a' legközelebb évi jan. Ijén 2,765,342 dollára becsülik; a' vámok és földek eladásiból hihetőleg 20,615,898 doll. leend a' jövedelem; e' közönséges jövedelmek kinstári jegyek előre kibocsátásával szaporíttatnak. 8 millió dollárnál, kamat és tőke, leend kevesebb függővé, mi az egyesült statusok egyik bankraktára eladatása által 2,254,871 dollárral fog szaporíttatni. Az összes jövedelem, ide érte a' jan. Ijén rendelkezhető mérleget is, elég volt a' congressus által meghatározott költségek födőzésire; az évi kiadás, a' 8 milliónyi kinstári jegyek visszaváltásával együtt, mintegy 40 millió dollár volt. Közel 8 milliónyi kinstári jegyeket, a' közönséges kiadások felül, kell még a' kormánynek jövő évben kifizetni; kétségkívül elegendők a' kinstár forrásai e' kettős célre, ha csak a' közönséges költségvetés magasra nem rug; mind e' mellett sem fog mutatkozni tetemes kinstári hiány. A' nép-érzemény, figyelmes örködővé tétetve az utóbbi évek esetei által, néhány év óta kezesünk, hogy képviselőjüit a' legszigorubb takarékoságot kívánja, 's hogy e' szellemben kész is őket mindenkor pártolni. Fontos következményeket várhatunk azon kiadások elhalasztásitól, mellyek a' nyilványos szolgálatra nézve a' jelen pillanatban nem épen olly elkerülhetlenek; az elhalasztható kiadások kevesbitése által ugyanazon cél érhetjük el. Ha fontolatra vesszük a' bankpapirook mértékfölötti kibocsátatását, és ezzel összekötött az idegen tőkék visszavonátása által keletkezett legnagyobb zavarokat; ha figyelembe vesszük a' fölsőleg jövedelem elosztatásából, mit a' congressus határozott, származó elkerül-

hellen bajokat, ha végre az indiánok eltávolítása miatt viselt háborúk költségeit szem és számügyre vesszük: pénzügyünk jelen virágzása világos tanúságul szolgál nemzeti pénzforrásink bőségének. Örömmel tapasztaljuk, hogy köz kereskedésünk, olly súlyos esapás után, ujult erővel emelkedik ismét hazánkban. A papirkibocsátás elfojtatása, a kalandos nyereszkedési szellem korlátoztatása s a kötelezési teljesítések biztosítására szolgáló eszközök hű foganatósítása mind a bel mind a kül bizalmat ismét helyreállíták s a kereskedés könnyítést s biztatást nyert; földészet s ipar is nyeregek általa; a köz erkölcsiség, a törvények iránti tisztelet, s emberekhez bizalom, mi társas életben elkerülhetetlen, napról napra növekszik. Az 1814 s 1837ki pénzügyi zavarok főtésinél következőleg folytatja Van Buren beszédét: „Azon megalázó jelenetek, melyeknek nem régiben tanuji valánk, s melyek olly különbözők azon állapottul, melly az 1814ki zavart követé, megmutaták, miszerint kereskedés, földészet, ipar s pénzügy legkevésbbé sem kívánják a nemzeti bank visszaállítatását. — Ez olly veszélyteljes intézet s hatalom, mit az amerikai nép soha kormányára annál inkább felelősség-nélküli személyekre nem ruházhat. Soha nem érdemlé meg egy kérdés is annyira a congressus figyelmét, mint a nyilvános pénzek kezelését s főtartását illető biztos és szigorú rendszer fölláttatása: igen nagy fontosságu olly törvény létesítése, miszerint minden kormányi tisztviselő, kinek kezében a közpénzek kezelése, ha ezzel saját magányos céljai végett visszaél, vétséget követ el, mi szigorú büntetést vonand maga után. E cél közvetve el van ugyan érve a pénztörvény által, mind a mellett is hasonló vétségek gátolhatására különös törvény kívántatik. A congressus nem lehet eléggé szemes azon tisztviselők viseletére, kik a közpénzeket kezelik. A congressus biztosságot nevezhetne ki, melly bizonyos időben a pénztári tisztviselők számadását s munkálkodását vizsgálgatná; e biztosság gyakran megvizsgálná a pénztárakat, s hiány esetén azonnal tudatná ezt a kormány-nal s letenné hivatalából a vétkes tisztviselőt, évi munkálatirul pedig a congressusnak adna kimerítő tudósítást. E rendszer állandóbb biztosságot adna a most fenállónál. Továbbá: „Noha politika-elleninek látszik a statuspénzt a bankok táraiba letenni, mind e mellett semmi ellenséges indulat nem viseltetem ez intézetek iránt. Bár mennyire küzdök is szabadítékok ellen, mégis szüntelen ohajtam, hogy törvényes jogaik gyakorlatában a lehetőségig ótalmaztassanak és soha nem vonám kétségbe hasznukat kereskedésre s iparra nézve, ha jól kezeltetnek; de a kormány-ellenében nyilvános intézetek gyanánt állnak, melyek semmi összekötésben nincsenek a status törvényhozó s kormányzótestével. A kormány, mint az egyesület érdeke s közszüksége kívánja, követelheti a bankok szolgálatját vagy elmellőzheti azt. E kölesönös haszon lehet egyetlen-sínmértéke kormányhozi viszonyoknak. Megkell vallani, hogy a bankok nagyobb része az utóbbi zavarokban férfiasan ellenállának azon kísértesnek, miszerint papiros-pénzöket nem szaporíták, azon időben, midőn a közvélemény külszínleg készfizesetiek megszüntetését helyeslé. Ezen becsületességnek, s a kormány ellenállásának, melly a törvények értelmé szerint, egy, vissza nem váltható papirkibocsátást, ellenze, köszönhetni főleg a pénzkeringés visszaállítatását szilárdabb alapokra s jöllétünk rögtöni visszetértét. Maradjanak továbbra is hívek a bankok e rendszerhez, s ragaszkodjanak szoroson hatáskörökhez, a kormány részirül minden avatkozást kikerülve, csak mindenkor ótalma s biztossátságát őrvendve, mit minden intézet, minden statuspolgár s maga a status is élvez. E valódi helyzetben nyerendhetik meg a nép s kormány bizalmát s jóakarátját, mit csupán akkor vesztenek el, ha törvény-szerű körükből kilépve, a nemzeti törvényhozóságot ellenörködés alá venni, a kormány munkálkodását pedig saját hasznukra fordítani akarják.

(Congressushatározat a rabszolgaság-eltörlesztési kérelmek ellen. Harrisburgba Philadelphiából csapatok vonulnak.) Ujyorki dec. 14-ig terjedő lapok szerint a washingtoni congressus elibe terjesztett kérelmek között, volt egy Ujhamphirebul a rabszolgaság mellett, mit Atherten nyujta be. A kérelem következőleg hangzik: „A congressus részirül mind azon próbálat, melly Columbia kerületben (hol Washington, a szabad statusok fővárosa, fekszik) a rabszolgaságot eltörlesztetni vagy a rabszolgák átvevését egyik statusból a másikba gátolni, vagy e célból az egyesült statusok részei között alkotványos különséget tenni szándékozik, azon alkotmányos elvek megsértése, melyeken nyugszik a statusok egyesülése, s a congressus hatóságának áthágása; innen tehát minden kérelem, emlékirat, fölrás, javaslat, szóval mind azon iromány, melly legkevésbbé is érdeklí a rabszolgaság-eltörlesztési kérdést, azon pillanatban, midőn a congressusnak ányujtatott, minden további szer-tartás nélkül az asztalra tétetik, a nélkül hogy kinyomatnák, elolvassanak, vitatkoznának róla, vagy legkevésbbé érintenék. E kérelem hatalmas vitát szüle, melly közben a ház-elhalasztásra tett indítványok esekély többséggel megbuktak. Végre az illető kérelmet 198 szóval 6 ellen elfogadák. (A számokban itt bízhetőleg hiba van.) — Harrisburgba dec. 9-én este csapatok vonultak Philadelphiából s a hajógyárt elfoglalák; a város nagy izgásban van; napi parancs következtében katoná-nak tilalmas a capitolium udvarában mutatkozni. A locofoco párt dec. 10-én reggel összegyűlt a követház termében s küldöttséget nevez ki, melly kérdezné meg a kormányzót: milly célból s ki költségin vonatott a városba katonaság? Néhány új elfogadás történt. A pártok békés kiegyenlítésirül kevés remény mutatkozik. —

(Rio-grandéban respUBLICÁT hirdetének a zendülők.) Riojaneiroi nov. 11-ki hírek szerint Rio-grandé de Sul tartományba csapat szállítvány indul utra, hol a zendülők „Rio-grandé (v. Paratinim)“ név alatt respUBLICÁT nyilvánítanak ünnepelesen. Az új respUBLICA elnöke, Bento Gon-zalves, azonnal közhírré tevé, hogy a braziliai hajók ellen kalózleve-

let bocsátand ki. A braziliai kormány egyezését adá az angoloknak mindazon braziliai hajó megmotoztathatására, melyek rabszolgá kereskedés miatt gyanusak. E lépés igen fontos a gyalázatos kereskedés végképi elfojtatására. — Montevideóban oct. 24-én d. Fructuoso Rivera zendülési főnök s Oriba elnök közt békeszerződés kötötték; az utóbbi hivatala azonnali letevesét köté le; az alelnök márt. Ijeig, midőn a közválasztások történnek, megtartja hivatalát, Rivera a szárazföldi csapatok főparancsnokságát viendi ideiglen.

Spanyolország.

(Carlosi martalózkodás Bilbao mellett. Elegy.) Egy dán hajó Möller kapitány paranesi alatt Aarhusból Matamorosba vitorlázván 74 utassal iszonyu szelvész következtiben a biscayai tengeröbölbe szorult s Bilbao-ban élelmiszereket vásárlandó kikötni szándékozik. Dec. Sikan Machihaco fok közelében három, carlosiakkal megrakott, algusajka támadá meg a hajót, egy algylövéllel földadásra szólítván azt. A hajó behuzá vitorláját s 14 carlosi fegyveres a földözetre lépett, s mindent elorza, minek valamennyire hasznát leheté venni, azután pedig Bermeoba vitorlázásra kényszeríté a kapitányt tulajdon sajkójokban. Másnap újra tengerre szálltak vele, fölkeresni akarók a hajót, de nem leheték azt sehol, mert a legénység, félvén a carlosi rablók újabb látogatásától, tova vitorlázott, alkalmasint Bordeaux vagy Bayonne felé. Möller kapitányt ezután a portugalei őrségnek adák át a carlosiak, honnan az illető hatóságok Bayonneba szállították őt. Ez eseményt a Madridban levő angol s francia diplomaták valóságos nyílt martalózkodásnak tekintik, s komolyan gondolkoznak illő rendszabályokrul e minden nemzet hajóit veszélyeztető törvénytelenség megszüntetésire. A dán követ bizonyosan mindent elkövetend nemzeti kereskedése biztosítására. — A francia trónbeszéd Spanyolországot illető ezikké legnagyobb föllindulással fogadák Madridban, s a ministeri lapok még majd keményebben nyilatkoznak ellene, mint az ellenzések. A mérsékpartiak nem akarják hinni, hogy Franciaország nem köteles tulajdon érdekeit Spanyolországért fölládozni. Dec. 27-én hírnökök küldé a kormány Parisba Miraflores követhöz, kinek állása naponkint kétesb fordulatot kezd venni, mert Frias hg. után minisiterelnök vélvén leendni, határozottan köz-elíte a francia ellenzék főnökihez. Most azonban Perez de Castro nehezen fogja helyesleni Miraflores lépteit. — Poblacion mellett dec. 16-án esata támodván a carlosiak s alkotmányosak közt, ez utóbbiak összesen 400 embert vesztenek, jobbadán vezérek ügyetlensége miatt. A majorcai ezred majd egészen tönkre juta.

(Nyilatkozat Van Halen kivégzéseirül. Munagorri emberei szökni kezdenek.) Az Eco de Aragon dec. 29-ikén következőleg nyilatkozik az utóbbi kivégzésekrül: „Cabrera azon nyilatkozata következtében, miszerint többé egyetlen foglyot sem szándékozik életben hagyni, hasonlót esekélyesre kényszeríté Van Halen tábornokot; azon megszorítással mindazáltal, hogy csak nem sebesült s 16 évnél idősb foglyokat fog kivégeztetni visszatörölésül Cabrera kegyetlenségéért. E határozata következtében dec. 29-ikén 66 foglyot s köztük két tisztet lövete agyon a murviedroi mezőn. Kivégzés után következő beszédet tartá katonáihoz Van Halen: „Katonák! Az igazság most látott gyakorlása fájdalmat okoz szívemnek, s e napig mindíg kiméltem a foglyokat. A most mult évben 3ezernél több került hatalmunkba s én mindenkor ótalmazni törekvém élüket a harezmezőn, mert csupán ott fenyegeté őket veszély. Nagylelkü bánásmódnak nem bírható hasonló méltányra az ellenséges vezéreket, kik legnagyobb kegyetlenséggel konzoltaták föl a hatalmokban jutott honfitársinkat, sőt még azon szabadságosakat, is, kik fegyver nélkül tértek vissza családjuk körébe. A vad Cabrera hivatalosan adá tudtomra, hogy többé nem adand kegyelmet foglyainak. Ez visszatörölés-hoz nyulásra kénytet engem, hogy vadságát féken tarthassam. Főséges királynénktől e vitéz sereg vezérlétére bizatván meg, nem fogom félre ismerni azon szent kötelességet, melly e megbizatásból reám haramlik, s ha mint fővezér kénytelen vagyok is áldozatokra s büntetésekre kárhoztatni, azért egyszerűs mind mint atyárok vigyázni vagyok köteles, hogy ruházatban s élelmiszerekben szükségét ne szenvedjete, s hogy személyes létezétek tisztelve legyen az ellenségtül azon esetben, ha hatalmában kerülnétek. Ezt csak úgy érhetem el, ha én az ellenséges foglyokkal ugyanazon módon bánom, mikép az a mieinkkel. Mi törvényes ügyet védünk, a szabadságát és a királynéét; mi szoros hadi fenyítéket gyakorlunk, és szilárd magunkviselote bizonyossá teendí győzelmeket. Eljen a királyné! Eljen az alkotmány! Eljen a kormányzó királyné!“ Vinarozbul dec. 17-kérül írják, hogy a trónkövetelő maga is iszonyodva fordul el vezérei szörnyü vérengzésitül, s parancsot küldé Cabrerának kegyetlenkedési megszüntetésire. — Munagorri harczeni száma nagyon kezd munkátlanság s nem teljesült remények következtiben apadni. Majd naponkint szöknek tőle fegyveresi.

Anglia.

(Jöreményfoki hírek.) A jó reményfoki gyarmat állapotját igen zavartnak hírlík ottani lapok s magányos levelek, a benszülöttek rablási s kegyetlenségi miatt. „Fejetlenség s esavargás, mond egy hiteles levél, napirenden vannak itt, s a falusi lakosak vagyonát s életét minden pillanatban veszélyeztetik. A keleti tartományokban a kóbor kafferek s hottentották korlátlanul gyakorolják a legiszonyúbb vérengzéseket. Munkakeresés ürügye alatt szerte keringnek mindenütt s rablásból élnek. Csekély szükségüket ökor hátán czipelik magukkal, s tanyájokat többnyire azon gazdák telkein ütök föl, kiknek tehenei s juhái leginkább ingerlik étvágyokat. Mind ennek csupán a marhalopás elleni törvények hiánya oka, s e tekintetből kiméletlen feddésre méltó a gyarmati kormány.“

(Stephens ügye.) Az elfogott 's ismét szabadon bocsátott Stephens ügye folyvást élénkül tartja elfoglalva Manchester lakosait. Stephens mintegy 32 esztendő, feleséges és több gyermek atyja. Korább időkben lelkes volt a Wesley-felekezeti methodistáknál; ezek azonban, mint az uralkodó protestans egyházhoz ragaszkodók, elűzik őt, mivel egyházi beszédében mindig a status és egyház közti összeköttetés ellen nyilatkozik. Az ellene törvényesen fölhozott vádak lényegileg abból állnak, hogy a leighi népgyűlésen nov. 13-án zendítő fölliratu zászlók lobogának a várostéren, 's a sok puskalövés elrémíté a lakosokat. O' Connor, Oastler 's egyéb baráti az elfogottnak azonnal Manchesterbe sietének, mihelyt megtudák a történeteket, leginkább azért, hogy a radicalokat minden erőszakoskodástól visszatartóztassák, mellyek csak ártani fogtak volna Stephensnek. A manchesteri hatóság mindent elkövetve, mivel föntarthatni vélte a közbátorságot 's Ashtonben és vidékén 700 rendőrt eskete föl. O' Connor féken tartá párthíveit, leginkább azon állítással, miszerint a whigek Stephenst csupán azért fogaták el, hogy tisztelőji erőszakhoz nyuljanak, 's ennek következtében a személyes szabadságot föl lehessen függeszteni. „Reményilem, így folytatá szavait, hogy a nép fegyver nélkül leend tanuja a törvénykezésnek. Azonban gyűlésinket Melbourne daczára is folytatni fogjuk, 's ha fáklýákat nem szabad lobogtatnunk, tehát holdfénynél tanácskozandunk; ha pedig ez is elvonja tőlünk világát, ugy sötétben gyűlünk össze, mert sötétség illik azokhoz, kik a toryk zsarnoksága 's whigek kétszínűsége alatt szenvednek.“

(Canadai hírek.) Virginian rakhajó dec. 10-ikeig terjedő híreket hozza Canadából. „Tartalmuk, mond a Courier, egy részben fájdalmas lenne, ha tapasztalásból nem tudnók, hogy az egyesült tartományok sajtójának nem mindig hihetni. A valószínű hírek mindazáltal megnyugtatók. Alsó-Canada egészen lecsilapultnak látszik, 's már most bizonyos, hogy a quebeci polgár katonaság sem tart többé rendbomlástól. Kevésbé valószínű azon hír, miszerint mintegy 900 (mások szerint 300) főnyi kalózesapat Felső-Canada legtávolabb nyugati tartományába ronta 's több apró esata után, mikben a királpártiak mintegy 50 — 60 embert veszének, Windsor nevű helységet elfoglalá, az ottani laktanyát fölégeté, 's mindent kirabla, azután pedig hasonló sikerrel támadván meg Sandwich falut, utközben Thames angol gőzöst összerombolá. E hír egy amerikai gőzös utazóitól származik, 's azért kevés hitelre érdemes, mert ha csakugyan történt is valami a mondottakhoz hasonlóan, minden esetre nagyítva van előadva. Az egész már csak azon tekintetből is valószínűtlen, mivel bizonyos, miszerint Brady tábornok tetemes hadeserpporttal állomásozott azon helyen, mellyel a kalózekat hajóra szálltának mondják, 's Brady mindedig hű figyelmet tanúsíta, következőleg most sem fogta volna átbocsátani a rendzavarókat. Gyanussá teszi ez eseményt még az is, hogy a róla regélt hírek homlokegyenest ellenkeznek egymással. Némelylek ugyanis két század kir. önkéntes átpártoltát rebesgetik a zendülőkhez, mások Malden erősség elfoglaltatását 's 200 angol harezos fogságra juttat. Ily fontos dolgokrul bizonyosan hivatalos tudósítást is kapott volna már a kormány; de épen az mutatja alaptalanságukat, hogy mindeddig még egyetlen szó sem érkezék hivatalosan a mondottakrul. Józanul csupán azt tehetni föl, hogy egy két hajó átsurrant Canadába, rakva tolvajokkal 's egyéb dologtalan süpredékekkel, miből aztán legkalandosb regéket fűzenek a hírközlők! Montrealban már bevezék első vizsgálatokat a hadi törvényszékek, 's összesen mintegy 9 fog elítéltetni az elfogott zendülők közül, a többi pedig visszanyerendi szabadságát.

Franciaország.

(Dupin hadnyilatkozata a ministerség ellen. Elegy.) A válaszfölrirati biztosság jan. 3-ikán délutáni 12^{1/2} órakor összegyűlt 's Etienne fölolvasá a fölírás-tervet, mellyet módosítás nélkül fogadott el 6 szóval 3 ellen a választmány. Ezután Dupin következőleg nyilatkozik: „Nem akarom, hogy rólam hihessék, mintha titkolózó sértetlenségbe akarnék burkolózni, én leíráim véleményemet a válaszfölriratról 's elolvasandom Önök előtt.“ Ez írott vélemény így hangzik: „Én mindig hiányosnak hívém a mostani kormányzást, 's annak idején minden tölem kitéltetöt elköveték módosítás-eszközlésre, mikép azt szükségesnek tartám; de mi korább időben létesíthető vala, azt most már nem eszközölhetni. Nézetim szerint a ministerség e pillanatban teljességgel nem képes fönlátni, mert: 1) nem eléggé födözheti a királyságot; 2) nem áll a helyzet nehézsége magosságán; 3) nem képes többséget alakítani a két egyenlő pártra osztott kamrában. Ez lényegi véleményem a mostani kormányrul. Mi különös nézetimet illeti a válaszfölrirat pontiról, mellyek a külpolitikát érdeklik, föntartom magamnak a nyilatkozást azokrul más időben 's helyen.“ Dupin e nyilatkozata rendkívüli izgást szüle a tanácskozási teremben, hol épen akkor számos követ vala jelen. „A ministerség baráti, kiknek száma szemlátomást apad, igen panaszkodnak az elnök elpártolta miatt. Minden pártosságtól ment férfi azonban nyíltan kimondja, hogy az elnök szavai dicséretesek 's részirül nagy következetességet tanúsítók. — A kormány Gisquet vejét is megfosztá hivatalától. — Dupin nyilatkozata rendkívül megrendíté a ministereket, 's általános a hiedelem, miszerint sokáig nem fogják magukat föntarthatni. Jan. 11-kén nyilvános ülést tartott a követkamra, mellyen igen számos hallgató jelent meg. Az elnök felolvasta a fölírás-javaslatot. A részletes vitákat jan. 7-kén vala szándék megkezdeni. Dupin nyilatkozata az udvarnál is nagy megütközést okozott.

(Követkamrai válaszfölrirati javaslat.) A válaszfölrirat-serkesztésre megbízott kamrai választmány szerencsekívánattal kezdődik az országos jólléthez 's béke állandóságához, azután következőkre tér át: „Olly kormány alatt, melly dicsőségünk miatt féltékeny és szövetséginket föntar-

tani törekszik, mindig azon lépcsőjén fog Franciaország állhatni a nemzetek tisztelésének, mellyről nincsen lelépni szándéka. Fölséged reményli, miszerint a Londonban ismét megkezdett alkudozások biztosítandják az európai békét 's Belgium függetlenségét. Mi őszinte kívánatokat táplálunk azon nemzet iránt, melly érdek 's nézetekre nézve hozzánk hasonlít. A kamra bevárandja e tanácskozások sikerét. — Ön, tudatja velünk; hogy a pápával kötött szerződések következtében sergink eltávolozának Anconából. Mi fényesen tanúsítók szerződések iránti tiszteletünket, de sajnáljuk, hogy e távozás nem történt korszerűbben, 's olly biztosítékkal, mellyet böles előrelátó kormánynak kötni kellett volna. (Izgás. Balról: „Igen jó!“) Önnek kormánya és Schweiz közt egyenetlenség ütött ki. Ohajtjuk, hogy az érintkezés ne zavarja meg azon szoros kapcsolatot, melly e két birodalmat egymáshoz csatolja, 's melly 1830 óta folyvást erősöbült. — Mély fájdalommal látjuk, mikép emésztí föl magát Spanyolország a polgárháboru iszonyiban. Forrón ohajtjuk, hogy fölséged kormánya, midőn továbbra is részesítí Izabella királynét azon segélyben, mellyet Franciaország érdekei kívánnak, egyszermind egész befolyását oda fordítsa szövetségésivel, hogy e véres kiesapongásoknak valahára vége szakadjon. (Izgás.) Mélyen meghatva Lengyelország sorsától, folyvást megújítja ohajtását e kamra azon nemzet iránt, mellynek ősi nemzetiségét szerződések ótalmazzák. (Hosszas izgás.) Azonsérelmek 's károsítások, miket honosink Mexicóban tapasztaltak, fényes elégtétet követelének. Ön kormánya köteles volt azt kívánni, 's a kamra reményli, hogy annak megnyerésére gyors és határozott rendszabályok hozatvák. — Afrikai ügyünk kedvező helyzetének fölségeddel együtt örvendünk, 's erősen hiszszük, miszerint ez állapot napról naprul javulni fog a hadsereg fenytéke, kormányzat rendszeressége, 's fölvilágult vallás jótékony befolyása által. (Külön értelmű izgás. Hosszas forrongás.) Egyik előbbi ülésben jelenté fölséged, hogy tervek fognak előnkbe terjesztetni az adósság-visszafizetés iránt, mikép azt a körülmények engedik. Az országos jövedelem folytonos javulása biztosan reménylletti, miszerint e fontos rendszabály nem nélkülözendi továbbra is fölséged kormánya együttmunkálkodását. — Gyarmatunk 's hajózásunk szükségéi tárgya leend egész összpontosult szorgalmunknak. Törekedni fogunk összhangzásba hozásán földművelésünkkel, mellynek emelkedése olly nagy föltéte a nemzeti jóllétnék. Hasonló szorgalommal vizsgálandja meg a kamra az alkotmány ígérétei valóítására ezelő törvényjavaslatokat, valamint annak kiegészítését tárgyzókat is. Kívánatunk a tábornokkar rendezetét tárgyzó törvényjavaslatot is előidézendi. (Forrongás.) Fölség! Mélyen érezzük Ön reményit, örömeit, 's fájdalmát. Egész Franciaország örömjajjal üdvözlé a párizsi gróf születését, ki, valamint atyja, intézvényink tisztelésében fog növekedni, 's nem feledendi soha, hogy azon trón, mellyre egykor ülni fog, a nemzeti kívánat mindenhatóságán alapszik.“ (Hosszas forrongás.) A fölirat vége érdektelen 's csak a király ismért szavait ismétlé. A vitákat feszült figyelemmel várják. —

(Veracruz elfoglalva.) A kormány következő hivatalos tudósítást kapott Amerikából: „Ujyork, dec. 16-kán: Kimondhatlan örömmel 's igazságos nemzeti büszkeséggel jelentem Veracruz bevételét három órai lödöztes után a francia sergek által. Joinville hg legdicsőbb részt vón a megtámadásban. Négy fregátunk 's egy korvett (a herezegé), két álgusajkával lövéstávulságban állott a híres ulloai erősség előtt, 's onnan olly jó irányzattal tüzelének reá, hogy a mexicói pattantyusság rövid idő mulva elhallgatni lön kénytelen, 's minden erősség romladozni kezdé. az őrségből pedig 600 ember födéloltan a sánczokat. Esti hat óra felészorződésre lépett a mexicói parancsnok, 's elvonult az erősségből, mellyet azonnal francia sergek foglalának el. A Veracruz közelében állomásozó mexicói sereg 5 ezer főnyi volt, de nem tarthatá magát tovább, miután az erősségből feléjük intézheték sergeink az álgukat. Baudin vitéz hajóvezérünk dicsőséggel árasztá el magát ez alkalomkor, 's ezer főnyi mexicói katonaságnak megengedé a városban maradhatást a szükséges rendföntartás végett. Az erősség alkalmasint a fenforgó kérdések végső elintézéséig francia kézben maradand; a mexicói hatóságok azonban ezentul is folytatni fogják munkálkodásikat 's csak a katonaságnak kelle távoznia. Baudin körlevélben tudatá a consulokkal, hogy ezentul minden nemzet hajójának tárgya Veracruz kikötője. Créole korvett híven teljesíté köteleességét 's hallgatásra kényszeríté egy mexicói álgutelepet. Egy ellenséges golyó Joinville hg szobájába röpült 's majd minden asztali készületét összerombolá. A hg kacagá e veszélyes jelenetet, 's kalapja levételével üdvözlé a mexicóiakat. A francziák csak 34 embert veszének. Egyébiránt az erősség bevételét következők előzék meg: Baudin megjelenté után a mexicói partvidéken, az ottani hatóságok kérelmére Jalapába ment alkudozni az ellenséggel. A kormányküldöttek minden kívánatát teljesíték Franciaországnak, csupán részletes kereskedését nem akarák helybenhagyni, 's aziránt előbb kormányukkal kívántak tanácskozni. Baudin négy napot engedé nekik e célra. Ez idő elmúlt, 's a küldöttek határidő-hosszításért jövének az admirálhajóra, de Baudin tüstint lödözteni kezdé az erősséget. Ez nov. 27-kén történt. Este felé újra küldöttek érkezének az erősségből, 's fegyvernyugvást kértek, hogy halottaikat kiszedhessék a romok közül. Baudin nem hajlott e kérelemre, hanem föladási szerződést küldé az erősségbe, mit a mexicóiak azonnal elfogadának. A rövid ostrom alatt 8 ezer álgugolyó 's 320 bomba röpült az erősségbe, mellynek tekintete valóban borzasztó volt elfoglaltatása után. A kereskedés sokat nyerend e hadi munkálat által.

Dunavizállás: Pest, jan. 17-ikén 6^h 40° 3° — 18-dikán 9^h 4° 0° — 19-ikén 9^h 6° 3° —